

Total number of pages – 12

29T ADSN

2019

ADVANCE SANSKRIT

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : Three hours

***The figures in the margin indicate full marks
for the questions.***

Contd.

UNIT-I

1. Give very short answers of the following questions :

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(a) Who is the author of Pratimā Nāṭaka ? How many dramas are ascribed to the author of Pratimā Nāṭaka ? 1

প্ৰতিমা নাটকৰ নাট্যকাৰ কোন ? প্ৰতিমা নাটকৰ নাট্যকাৰে মুঠতে কিমানখন নাটক লিখিছিল ?

(b) How many acts are there in the play Pratimā Nāṭaka ? What is the source book of Pratimā Nāṭaka ? 1

প্ৰতিমা নাটকৰ মুঠ অঙ্ক কেইটা ? প্ৰতিমা নাটকৰ আধাৰ গ্ৰন্থ কি ?

2. Write short answers of the following :

চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) 'त्रीन् दोषान् कोऽभिधास्यति'

Which three दोषs are mentioned here ? 2

ইয়াত কোন তিনিটা দোষৰ কথা উল্লেখ কৰিছে ?

(b) येन प्राणाश्च राज्यञ्च स्त्रीशुक्लाय विसर्जिताः ।

इमां दशरथस्य त्वं प्रतिमां किं न पृच्छते ?

Who is the speaker of this verse ? Why did he say this ? 2

এই শ্লোকটিৰ বক্তা কোন ? কিয় তেওঁ এইদৰে কৈছে ?

3. Translate into English *or* Assamese : (*any one*)

4

যিকোনো এছোঁৱা ইংৰাজী বা অসমীয়াতলৈ অনুবাদ কৰা :

(a) সাধুমুক্তপুষ্পলাজাবিষ্কৃতা বলয়ঃ, দত্তচন্দনপञ्চাङ्गुলা भित्तयः, अवसक्तमाल्यदाम शोभिनि द्वाराणि, प्रकीर्णाः बालुकाः। किं नु खलु पावणोऽयं विशेषः, अथवा आह्निकमास्तिक्यम्? कस्य नु खलु दैवतस्य स्थानं भविष्यति? भवतु, प्रविश्य ज्ञास्ये।

(b) द्रुमा धावन्तीव द्रुतरथगतिक्षीणविषया
नदीवोद्वृताम्बुनिर्पतति महीनेमिविवरे।
अरव्यक्तिर्नष्टा स्थितमिव जवाच्चक्रवलयं
रजश्चाश्वोद्भूतं पतति पुरतो नानुपतति ॥

4. Explain with reference *any one* of the following :

4

প্রসঙ্গ সংগতি দেখুৱাই তলৰ যিকোনো এটা শ্লোকৰ ব্যাখ্যা কৰা :

(a) हृदय! भव सकामं यत्कृते शङ्कसे त्वं
शृणु पितृनिधनं तद गच्छ धैर्यं च तावत्।
स्पृशति तु यदि नोचो मामयं शुक्लशब्द
स्त्वथ च भवति सत्यं तत्र देहो विशोध्यः ॥

(b) अयोध्यामटवीभूतां पित्राभ्रात्रा च वर्जिताम्।
पिपासार्तोऽनुधावति क्षीणतोयां नदीमिव ॥

5. Describe in your own words the theme of the 3rd act of *Pratimā Nāṭakam*.

6

প্রতিমা নাটকৰ তৃতীয় অঙ্কৰ কাহিনীভাগ নিজৰ কথাৰে বৰ্ণনা কৰা।

UNIT-II

6. Write short answers of the following :

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Who is the ऋषि of Savitṛ Sūkta ?

1

‘সবিতা’ সূক্তৰ ঋষি কোন?

(b) In the word ‘अग्निर्माले’, what is the meaning of ‘ईले’?

1

‘অগ্নির্মালি’ এই শব্দটোত ‘ইলে’ শব্দটোৰ অৰ্থ কি?

7. Translate into Assamese *or* English **any one** of the following :

4

অসমীয়া বা ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা : (যিকোনো এটাৰ)

(a) अग्निर्माले पुरोहितं यज्ञस्य देवमृत्विजम् ।

होतारं रत्नधातमम् ॥

(b) यो ज्ञात एव प्रथमो मनस्वान्देवो देवाऋतुना पर्यभूषत् ।

यस्य शुभ्राद्रोदसी अभ्यसेतां नृण्यस्य मुहा स जनासु इन्द्रः ॥

8. Explain **any one** of the following :

4

যিকোনো এটাৰ ব্যাখ্যা কৰা :

(a) सङ्गच्छध्वं सं वदध्वं सं वो मनांसि जानताम् ।

देवा भागं यथा पूर्वे सङ्गनाना उपासते ॥

(b) आ कृष्णेन रजसा वर्तमानो निवेशयन्मृतं मृत्यं च ।
हिरण्ययेन सविता रथेन देवो याति भुवनानि पश्यन ॥

9. Give a brief description of the characteristic features of *either* Agni *or* Indra. 6

अग्नि वा इन्द्र चारिचिक वैशिष्ट्यसमूह च वर्णना आगवटोरा ।

10. (a) Elucidate the idea of the following : 2

भाव प्रकाश कवा :

'तेन त्यक्तेन भुञ्जीथा मा गृधः कस्यस्विद्धनम्'

(b) Write grammatical notes on *any one* of the following : 2

तलर यिकोनो एटोर वैयाकरणिक टोका लिखा :

इड्यः, पर्जन्यः, क्रतुना, हिरण्ययेन ।

OR / अथवा

Reproduce from your memory the 'शान्तिमन्त्र' (36:17) of Yajurveda.

यजुर्वेदर 'शान्तिमन्त्र' (३७:१७) मुखसु लिखा ।

UNIT-III

11. Answer the following as directed : 1

तलत दिया प्रश्नबोबर निर्देश अनुयायी उडुतर दिया :

(a) The author of the Chandomañjarī is Kālidasa/Gaṅgādāsa/Piṅgala.

छन्दामञ्जरीर ग्रन्थकार कालिदास/गङ्गादास/पिङ्गल ।

(Write the correct word)

(उपयुक्त शब्दटो लिखा)

(b) पद्य is of two types. What are they? 1

पद्य दुई प्रकारका। সেই केईटा कि कि?

(c) How many गणs are there according to the Chandomañjarī? 1

‘छन्दोमञ्जरी’ब मते गण केई प्रकारका?

12. Answer the following questions : (any two) 2+2=4

तलब प्रश्नबोबर उतुतर लिखा : (यिकोनो दुटाब)

(i) What is गुरु and लघु?

गुरु आरु लघु बुलिले कि बुजा?

(ii) What is ‘यति’ according to the Chandomañjarī?

छन्दोमञ्जरीब मते ‘यति’ कि?

(iii) Quote the verse as you find in the Chandomañjarī which defines the ‘गण’s.

छन्दोमञ्जरीत पोरा धरणे ‘गण’ब संज्ञा निरूपण करा श्लोकटो लिखा।

13. Define and illustrate with examples **any two** of the following :

4+4=8

तलत दिया यिकोनो दुटा छन्दब सूत्र लिखि उदाहरण सह बुजाई दिया :

Anuṣṭup, Indravajrā, Varṇasasthivilam, Vasantatilakam,

Śardūlavikrīḍita.

UNIT-IV

14. Write very short answers of the following : (any three) 1+1+1=3

চমু উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো তিনিটাৰ)

(i) What is the meaning of 'दर्शन' ?

'दर्शन' মানে কি বুজা?

(ii) What is the another name of 'वैशेषিক दर्शन' ?

'বৈশেষিক দৰ্শন'ৰ অন্য এটা নাম কি?

(iii) Who was the founder of Advaitism ?

অদ্বৈতবাদৰ প্ৰতিষ্ঠাতা কোন?

(iv) Who was कणाद ?

কণাদ কোন আছিল?

(v) What are the two main divisions of Indian Philosophy ?

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ মুখ্য ভাগ দুটা কি কি?

15. Write short answers of the following :

2

চমু উত্তৰ দিয়া :

What do you mean by 'Saguna Brahma' and 'Nirguna Brahma' according to Vedānta Darśana ?

'বেদান্ত দৰ্শন' অনুসৰি 'সগুণ ব্ৰহ্ম' আৰু 'নিৰ্গুণ ব্ৰহ্ম' বুলিলে কি বুজা?

16. What is Pramāṇa ? How many types of Pramāṇa are there according to Nyaaya Philosophy ? 4

প্ৰমাণ বুলিলে কি বুজা? ন্যায় দৰ্শনৰ মতে প্ৰমাণ কেইপ্ৰকাৰ?

17. What do you mean by Āstika Darśana and Nāstika Darśana ? Write the names of the schools belonging to these two types. 6

আস্তিক দৰ্শন আৰু নাস্তিক দৰ্শন বুলিলে কি বুজা? এই দুই দৰ্শনৰ অন্তঃগত সম্প্ৰদায় সমূহৰ নাম লিখা।

UNIT-V

18. Explain and illustrate *any two* of the following sūtras : 4+4=8

তলৰ যিকোনো দুটা সূত্ৰৰ ব্যাখ্যা কৰা :

- (a) হলন্ত্যম্
(b) আদিৰন্ত্যেন সহেতা
(c) তুল্যাস্যপ্ৰযলং সৰ্বৰ্ণম্
(d) পর: সল্লিকৰ্ঘ: সংহিতা।

19. Write short answers of the following : 1+1=2

চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is মাহেশ্বৰ Sūtra ?

মাহেশ্বৰ সূত্ৰ কি?

- (b) How many Sūtras are there in the মাহেশ্বৰ Sūtra ?

মাহেশ্বৰ সূত্ৰত কিমানটা সূত্ৰ আছে?

UNIT-VI

20. What is कृत प्रत्यय ? Write some rules regarding the uses of कृत प्रत्यय with examples. 6

कृत प्रत्यय कक बोलै ? कृत प्रत्ययब प्रयोगब केईटामान नियम उदाहरण सह बुजुई लिखा ।

OR / अथवा

Write short notes on शतृ and शानच् प्रत्यय ।

शतृ आक शानच् प्रत्ययब विषये चमू टोका लिखा ।

21. (a) Give the resulting forms of the following : (any four) 4

तलत दियारबोबब सिद्धपद लिखा : (यिकोनो चाबिटाब)

कृ + तल्य, वि + जि + ल्यप्, पा + अनीय, दृश + तल्य, वच् + ण्यत्

OR / अथवा

- (b) Substitute a single compound word for each of the following : (any four)

तलत दियारबोबब समासबद्ध रूप लिखा : (यिकोनो चाबिटाब)

मृदोः विकारः, दशरथस्य अपत्यं पुमान्, तिले भवम्, पुनः पुनः मिथ्या वदति, शरीरेण निवृत्तम् ।

OR / अथवा

- (c) Change the voice of the following sentences : (any four)

तलब बाक्यबोबब बाच्य परिवर्तन कबा : (यिकोनो चाबिटाब)

- (a) रामेण रावणः हतः ।

- (b) सा गतवती ।
- (c) अहं बालकम् आह्वयामि ।
- (d) अहं पुस्तकमेकं पठितवान् ।
- (e) सः मां फलमेकम् अददात् ।

UNIT-VII

22. Translate into Sanskrit : (any five)

2×5=10

संस्कृतले अनुवाद कर्वा : (यिकोनो पाँचटा)

- (a) India is the land of ancient culture. We are children of Indian soil.
 भारतवर्ष प्राचीन संस्कृतिर् देश । आमी भारत भूमिर् सन्तान ।
- (b) We should all love India, where we are born and which is one of the oldest countries in the world.
 आमी प्रत्येकेई भारतवर्षक भालपोरा उचित, य'त आमी जन्मग्रहण कर्बिछे आरु भारतवर्ष पृथिवीर् भितरते एखन अन्यतम प्राचीन देश ।
- (c) Mahākavi Kālidāsa was a renowned poet of India. He was famous for Upamā Alarṅkāra.
 महाकवि कालिदास भारतवर्षर् एजन प्रसिद्ध कवि आछिल । तेगुँ उपमा अलङ्कारर् बावे विख्यात आछिल ।
- (d) One should not tell a lie. There is no greater virtue than truth.
 केतियाँ मिछा कथा क'व नेलागे । सत्यतकै डाण्डर् धर्म एको नहि ।

(e) The sun rises in the east. The sky is covered with dark cloud.

সূৰ্য পূবপিনে উদয় হয়। আকাশখন ক'লা ডাৰৰে আৰৰি আছে।

(f) The peacock is dancing repeatedly.

ম'ৰা চৰাইটোৰে বাৰে বাৰে নাচিছে।

(g) Rama went to the forest with Sitā and Lakshmana.

ৰাম সীতা আৰু লক্ষণৰ লগত বনলৈ গৈছিল।

— x —